

<p style="text-align: center;">MÀSTER OFICIAL EN RECERCA, DESENVOLUPAMENT I CONTROL DE MEDICAMENTS 2006-2007</p>

1. DADES DE L'ASSIGNATURA

Nom de l'assignatura: **INVESTIGACIÓ DOCUMENTAL**

Tipus: OPTATIVA

Nº ECTS: 2,5

Coordinadors: Joan Simon

Departament: Productes Naturals, Biologia Vegetal i Edafologia

Professors: Joan Simon

2. OBJECTIUS I METODOLOGIA.

OBJECTIUS GENERALS:

L'objectiu central d'aquesta matèria és que l'estudiant aprengui a aprofitar l'alt rendiment que els ofereixen les eines - informàtiques –distribuïdes o no- de Gestió Bibliogràfica Personal (en endavant GDP) per a la preparació de qualsevol treball acadèmic i d'investigació amb especial atenció a la redacció de la Tesi Doctoral.

Es persegueix aprofundir en tres aspectes bàsics del procés d'elaboració d'un treball acadèmic-científic des de la perspectiva bibliogràfica: 1) la recerca i recuperació automatitzada d'informació, 2) l'acumulació, manteniment i actualització de la informació bibliogràfica personal de manera organitzada i, finalment, 3) l'explotació d'aquesta informació bibliogràfica en el moment de la redacció del treball.

Al finalitzar aquests curs els estudiants haurien de ser capaços d'integrar de manera bàsica les fonts documentals que tenen disponibles en la seva institució universitària amb les eines informàtiques de GDP dintre del seu procés habitual de creació de treballs acadèmics i/o científics. De la mateixa manera, haurien de mostrar les seves competències en l'aplicació de les funcions avançades dels processadors de text per a monitoritzar la confecció de bibliografies extenses i complexes com ho és la d'una Tesi Doctoral.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- Entendre els conceptes bàsics sobre bases de dades relacionals, formats de recuperació de bibliografies i gestió documental.
- Seleccionar amb criteri analític adequat les fonts d'informació que s'adeqüin més a les nostres necessitats i utilitzar els procediments pertinents per aconseguir la informació concisa i desitjada.
- Desenvolupar un mètode sistemàtic de recerca i recuperació automatitzada d'informació bibliogràfica en connexió amb la planificació inicial del treball o projecte a realitzar.
- Conèixer les possibilitats d'integració dels recursos disponibles en la nostra institució universitària amb els GBP.
- Aprofundir en el coneixement de les característiques dels principals GBP que existeixen en el mercat.
- Aprendre, a manera d'exemple, la utilització de dues d'aquestes aplicacions informàtiques (*Refworks* i *Reference Manager*,) com eines potents de GBP.
- Saber dels recursos bàsics d'organització i indexació de les cites bibliogràfiques personals per a la seva posterior utilització selectiva.
- Presentar els procediments elementals per a la incorporació de cites bibliogràfiques i creació de bibliografies automatitzades en els processadors de text d'ús més habitual.

METODOLOGIA:

Les classes presencials¹ tindran lloc en l'aula d'informàtica de la Biblioteca de la Facultat de Farmàcia. Les hores de classe no presencial es desenvoluparan amb l'ajut de les Tecnologies de la Informació de manera simultània a través de l'aula virtual de la matèria i amb el mateix professor com tutor.

Totes les sessions seran teòric-pràctiques i combinen la comunicació síncrona i asíncrona amb els alumnes per avançar i resoldre les problemàtica mai alienes en el món informàtic. Una vegada lliurats i comentats els documents i recursos de cadascun dels temes, els alumnes haurien de realitzar els exercicis i activitats proposades. És imprescindible realitzar el curs des d'ordinadors amb capacitat i permisos per a accedir a les bases de dades de la Biblioteca de la Universitat de Barcelona. Amb posterioritat a la correcció de cadascun dels exercicis, es farà arribar als estudiants una valoració comentada del seu avanç en el cursa a manera de *feedback*.

¹ Equivalència d'assignatura de 2,5 ECTS (optativa): fins a 75 h de treball d'estudiant, d'aquestes 1/3 (25 h) són de presencialitat i d'aquestes un 60 % (fins a 15 h) seran d'aula d'informàtica i un 40 % (fins a 10 h) d'altres activitats presencials

TEMARI: Distribució per **Blocs Temàtics** que desenvolupem a continuació.

Tema 1. Introducció a la Gestió Bibliogràfica Personal (GBP): conceptes bàsics

- 1.1. Informació, documentació i TICs
- 1.2. Elements clau dels sistemes de Gestió documental
- 1.3. L'ús de les noves tecnologies en la investigació

Tema 2. Eines informàtiques per a la Gestió Bibliogràfica Personal

- 2.1. Gestors Bibliogràfics Personals (GDPs) Què són?
- 2.2. Anàlisi d'aplicacions informàtiques existents
- 2.3. Elecció del GDP més adequat al nostre entorn
- 2.4. *Refworks* com exemple de recurs distribuït
- 2.5. *Reference Manager* com exemple d'aplicació propietària

Tema 3. Sistemes automatitzats de recuperació bibliogràfica per als GDPs d'exemple

- 3.1. Introducció a la teoria de la recuperació d'informació automatitzada
- 3.2. Filtres i “passarel·les” en les grans base de dades de revistes.
- 3.3. Estratègies efectives de recerca d'informació automatitzada

Tema 4. Organització de la bibliografia en els GDPs d'exemple

- 4.1. Organització general dels documents.
- 4.2. Estructura de la base de dades per a treballs acadèmics o científics
- 4.3. El procés d'elaboració de treballs assistits amb GDP
 - 4.3.1. Fase 1: ingrés d'informació en el GDP
 - 4.3.2. Fase 2: administració bibliogràfica del GDP
 - 4.3.3. Fase 3: integració del GDP amb el processador de text

Tema 5. Elaboració final de bibliografies i cites bibliogràfiques

- 5.1. Normatives per a elaborar referències bibliogràfiques
- 5.2. Estils de citació
- 5.3. Usos avançats dels processadors de text: edició i presentació
- 5.4. Formataatge final del document

Tema 6. Altres recursos disponibles en Internet

- 6.1. Compartir la bibliografia mitjançant Web en un món globalitzat
- 6.2. Aplicacions de recerca local
- 6.3. El futur del concepte *Personal Web Information Manager*
- 6.4. Futurs formats: RSS, agregació i sindicació

3. FONTS D'INFORMACIÓ

- Abadal, Ernest; Güell, Cristina. "Investigadores en el campus: recursos y servicios para la investigación en la biblioteca universitaria". *Mi biblioteca*, nº 4 (invierno 2005), p. 64-71.
<http://bd.ub.es/pub/abadal/investigadores%20en%20el%20campus.pdf>.
- Kessler J, Van Ullen MK. (2005). Citation generators: Generating bibliographies for the next generation *Journal of Academic Librarianship* 31 (4): 310-316.
- Rodríguez Gairín, J.M; Franganillo, J.; Abadal, E.; Estivill, A.; Gascón, J. «Sindicación de contenidos en un portal de revistas: Temaria». *El profesional de la información*, vol. 15, núm. 3, mayo-junio de 2006, p. 214-221.
<http://temaria.net/gairin2006.pdf>.
- Schoonbaert D. (1997) Personal bibliographic systems (PBS) for the PC: A generic survey of features. *Electronic Library* 15 (1): 31-46.

4. AVALUACIÓ

Les qualificacions finals es basaran en l'avaluació contínua de totes les activitats realitzades durant el curs. Així, durant el transcurs de la matèria els estudiants haurien d'elaborar com a treball personal per demostrar les seves competències i habilitats. Aquest treball serà una base de dades personalitzada de gestió documental preparada per a ser utilitzada en el seu entorn diari o per a la futura elaboració de qualsevol tipus d'informe, memoràndum, memòria acadèmica, tesi doctoral, ponència o treball científic que previsiblement necessiti.

En aquesta base de dades bibliogràfica personal haurien de veure's reflectits i assolits cadascun dels aspectes que s'han treballat en les sessions teòric-pràctiques virtuals del curs.

Els criteris generals d'avaluació de cada activitat són:

- Precisió conceptual del que es demanda
- Claredat expositiva i de format en el qual es lliurin les activitats
- Coherència en els plantejaments i argumentacions raonades i raonables.
- Participació activa en l'aula virtual i aportacions a l'avanç del coneixement sobre la matèria

També es valorarà els judicis personals autoavaluatius referents al seu aprofitament final real.